ליקוטי עצות — עינים

עֵינַיִם א. עַל־יְדֵי רְאִיַּת פְּנֵי הַצַּדִּיק, עַל־יְדֵי זֶה מְבַטְּלִין עַצְבוּת וְעַצְלוּת וְתַאֲוֹות רָעוֹת וְתוֹלְדוֹתֵיהֶן: (לק"א סי' ד' אות ח')

ב. עִקַּר הַנֹּאוּף תָּלוּי בָּעֵינַיִם. וְעַל־יְדֵי שֶׁנִּזְהָרִין בְּמִצְוַת צִיצִית שֶׁהוּא בְּחִינַת עֵינַיִם, עַל־יְדֵי זֶה מַמְשִׁיכִין תִּקּוּן וּשְׁמִירָה לָזֶה: (לק"א סי' ז' אות ד')

ג. הַשֶּׁקֶר מַזִּיק לָעֵינַיִם בְּגַשְׁמִיּוּת וְרוּחָנִיּוּת: (לק"א סי' נ"א)

ד. צָרִיךְ לִשְׁמֹר אֶת עַצְמוֹ, שֶׁלֹּא יִפֹּל לִבְחִינַת רַע עַיִן, שֶׁהִיא מִיתַת הַלֵּב. וְיֵשׁ כַּמָּה בְּחִינוֹת בְּרַע עַיִן. יֵשׁ שֶׁעֵינוֹ צָרָה בְּהִתְנַשְּׂאוּת וּבִגְדֻלָּתוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ, וְכֵן כַּיּוֹצֵא בָּזֶה, וְיֵשׁ שֶׁעֵינוֹ רָעָה וְצָרָה בַּחֲבֵרוֹ בִּבְחִינוֹת אֲחֵרוֹת. וּצְרִיכִין לִשְׁמֹר אֶת עַצְמוֹ מִזֶּה מְאֹד. וְכֵן צְרִיכִין לְהִתְפַּלֵּל הַרְבֵּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁיִּנָּצֵל מֵרַע עַיִן שֶׁל חֲבֵרוֹ, שֶׁלֹּא יַזִּיק לוֹ ח"ו עֵינוֹ הָרָעָה שֶׁל חֲבֵרוֹ. וּמִי שֶׁאֵינוֹ מַרְגִּישׁ בְּעַצְמוֹ כֹּחַ שֶׁיּוּכַל לְהִנָּצֵל מֵרַע עַיִן, צָרִיךְ לִבְרֹחַ מִמֶּנּוּ (וְעַיֵּן בִּפְנִים בְּסִימָן נ"ד): (לק"א סי' נ"ד אות ד')

ה. עַל־יְדֵי רַע עַיִן בָּא שִׂכְחָה וְנִפְגָּם הַזִּכָּרוֹן, וְאֵינוֹ זוֹכֵר אֶת תַּכְלִיתוֹ שֶׁהוּא הָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁצְּרִיכִין לִזְכֹּר זֹאת בְּכָל יוֹם וּלְאַדְבָּקָא מַחֲשַׁבְתֵּהּ בְּעָלְמָא דְּאָתֵי תָּמִיד בִּכְלָלִיּוּת וּבִפְרָטִיּוּת. וְעַיֵּן זִכָּרוֹן אוֹת ד. וְעַל־יְדֵי רַע עַיִן מֵת לִבּוֹ בְּקִרְבּוֹ וְאֵינוֹ מֵשִׂים לֵב לִזְכֹּר בְּכָל זֶה: (שם)

ו. עַל־יְדֵי רַע עַיִן לֹא יִזְכֶּה לְהַנִּיחַ בֵּן זָכָר: (שם אות ו')

ז. גַּם צָרִיךְ לִשְׁמֹר אֶת הָעַיִן מִכֹּחַ הַמְדַמֶּה. וַאֲפִלּוּ מִי שֶׁהוּא טוֹב עַיִן צָרִיךְ לִשְׁמֹר מִזֶּה, כְּמוֹ שֶׁאָנוּ רוֹאִים בְּחוּשׁ, שֶׁאֲפִלּוּ מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ רְאִיָּה יָפָה יוֹכַל לִטְעוֹת עַל־יְדֵי שֶׁרוֹאֶה מֵרָחוֹק וְנִדְמֶה לוֹ לְהֶפֶךְ מִן הָאֱמֶת. וּכְמוֹ כֵן הוּא בְּעֵינֵי הַשֵּׂכֶל בְּכַמָּה בְּחִינוֹת, כְּגוֹן לִפְעָמִים שֶׁנִּדְמֶה לוֹ שֶׁחֲבֵרוֹ נָטָה מִן הָאֱמֶת אוֹ שֶׁעוֹשֶׂה כְּנֶגְדּוֹ שֶׁלֹּא כַּהֶגֶן וְכוּ', וּמֵחֲמַת זֶה יֵשׁ בְּלִבּוֹ עָלָיו וְיוֹכַל לְהִתְעוֹרֵר מַחְלֹקֶת עַל־יְדֵי זֶה, וְנִדְמֶה לוֹ שֶׁחוֹלֵק עַל חֲבֵרוֹ לְשֵׁם שָׁמַיִם. וּבֶאֱמֶת הַכֹּל בָּא מִטָּעוּת שֶׁל כֹּחַ הַמְדַמֶּה, שֶׁהַכֹּחַ הַמְדַמֶּה הִטְעָה אוֹתוֹ, עַד שֶׁנִּדְמֶה לוֹ עַל חֲבֵרוֹ דִּבְרֵי שְׁקָרִים וּבְדוּיִים. וְכֵן יֵשׁ בָּזֶה כַּמָּה בְּחִינוֹת מַה שֶּׁעֵינֵי הַשֵּׂכֶל נוֹטִים מִן הָאֱמֶת עַל־יְדֵי טָעוּת שֶׁל כֹּחַ הַמְדַמֶּה, כִּי כֹּחַ הַמְדַמֶּה יָכוֹל לְהַטְעוֹת אֲפִלּוּ אֲנָשִׁים גְּדוֹלִים, אֲפִילּוּ מִי שֶׁהוּא טוֹב עַיִן. עַל־כֵּן צְרִיכִין לָזֶה שְׁמִירָה יְתֵרָה, לִשְׁמֹר אֶת עַצְמוֹ מְאֹד מִטָּעוּת שֶׁל הַמְדַמֶּה. וְזֶה זוֹכִין עַל־יְדֵי שֶׁשּׁוֹמְרִין אֶת עַצְמוֹ מְאֹד מִלָּשׁוֹן הָרָע, מִלְּאָמְרוֹ וּמִלְּקַבְּלוֹ. כִּי עַל־יְדֵי לָשׁוֹן הָרָע מִתְגַּבֵּר הַמְדַמֶּה וְנִפְגָּם הַזִּכָּרוֹן לִזְכֹּר תָּמִיד בְּעָלְמָא דְּאָתֵי, שֶׁהוּא תָּלוּי בְּתִקּוּן הָעֵינַיִם כַּנַּ"ל: (שם אות ה')

ח. עַל־יְדֵי לִמּוּד זְכוּת שֶׁהָאָדָם מְלַמֵּד עַל הָרָשָׁע, עַל־יְדֵי זֶה הָאָדָם נִצּוֹל מֵרַע עַיִן שֶׁל הָרָשָׁע. גַּם מַה שֶּׁהָרְשָׁעִים זוֹכִין בַּדִּין, וּמָרוֹם וּמְסֻלָּק מִשְׁפָּטָיו יִתְבָּרַךְ מֵהֶם, הַכֹּל הוּא לְטוֹבַת הַצַּדִּיק, כִּי גַּם הַקָּדוֹשׁ

בָּרוּךְ הוּא מְלַמֵּד זְכוּת עַל הָרָשָׁע בִּשְׁבִיל לְהַצִּיל אֶת הַצַּדִּיק מֵרַע עֵין שֶׁל הָרָשָׁע: (לק"א סי' נ"ה אות ג')

ט. עַל־יְדֵי רְאִיַּת פְּנֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, עַל־יְדֵי זֶה זוֹכִין לְהִסְתַּכֵּל בְּעַצְמוֹ עַל כָּל הַמִּדּוֹת הַנִּמְשָׁכִין מֵד' יְסוֹדוֹת אֵיךְ הוּא אוֹחֵז בָּהֶם, וְלָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה עַל כָּל הַפְּגָמִים שֶׁבָּהֶם: (לק"ת סי' ס"ז)

י. לִרְאוֹת אֶת עַצְמוֹ עִם הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הוּא גַּם כֵּן דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד, בְּוַדַּאי כְּשֶׁזּוֹכִין לִשְׁמֹעַ מִפִּיו תּוֹרָה הוּא מַעֲלָה יְתֵרָה. אֲבָל גַּם כְּשֶׁאֵין שׁוֹמְעִין תּוֹרָה, הָרְאִיָּה לְבַד הוּא גַּם כֵּן טוֹב מְאֹד. כִּי עַל־יְדֵי שֶׁרוֹאִין אֶת עַצְמוֹ עִם הַצַּדִּיק, עַל־יְדֵי זֶה מֵאִיר וּמִתְנוֹצֵץ מֹחוֹ וְדַעְתּוֹ, וְעַל־יְדֵי זֶה זוֹכֶה לְקַבֵּל גְּדֻלָּה, וְעַל־יְדֵי זֶה זוֹכֶה כָּל אֶחָד לְחַדֵּשׁ חִדּוּשִׁין דְּאוֹרַיְתָא, כָּרָאוּי לוֹ לְפִי מֹחוֹ, וְעַל־יְדֵי זֶה זוֹכֶה לְבוּשָׁה וּתְשׁוּבָה וְלַעֲנָוָה אֲמִתִּיִּת, שֶׁהוּא בְּחִינַת חַיִּים נִצְחִיִּים שֶׁל עוֹלָם הַבָּא: (לק"ת סי' ע"ב)

יא. עַל־יְדֵי הַהִסְתַּכְּלוּת לְבַד שֶׁרוֹאִין פְּנֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, עַל־יְדֵי זֶה יְכוֹלִין לַחֲזֹר לַמּוּטָב וּמוֹעִיל לִקְדֻשָּׁה מְאֹד: (לק"ת סי' ע"ה)